

Δες νύφη, γαμπρός, παντρεύομαι**γάμπα** [η] ουσιαστικό (γάμπες)

✓ Η **γάμπα** είναι το μέρος του ποδιού που βρίσκεται κάτω από το γόνατο και πάνω από τον αστράγαλο.
 🎵 γά-μπα 🖋️ 'το σώμα μας'

γαμπρός [ο] ουσιαστικό (γαμπροί)

✓ Όταν γίνεται γάμος, ο άντρας που παντρεύεται είναι ο **γαμπρός** και η γυναίκα η νύφη.
 ✓ Όταν κάποιος είναι **γαμπρός** κάποιου άλλου, είναι παντρεμένος με την κόρη του ή με την αδερφή του.
 ♦ **γάμος** 🎵 γα-μπρός

γάντι [το] ουσιαστικό (γάντια)

✓ Όταν κρυώνουν τα χέρια μας, φοράμε **γάντια** για να τα ζεστάνουμε. Τα **γάντια** είναι μάλλινα ή δερμάτινα.
 🎵 γά-ντι 🖋️ 'τα ρούχα'

γαργαλώ και **γαργαλώ**, **γαργαλιέμαι**
ρήμα (γαργάλησα, θα γαργαλήσω)

✓ Όταν **γαργαλές** κάποιον, τον αγγίζεις ελαφρά στις πατούσες, στις μασχάλες ή στα πλευρά και τον κάνεις να γελάει.
 ✓ Όταν **γαργαλιέσαι**, σκας στα γέλια αμέσως μόλις σε αγγίξουν.
 ♦ **Ο Κώστας δεν αντέχει το γαργάλημα.**
 🎵 γαρ-γα-λώ

γαρίδα [η] ουσιαστικό (γαρίδες)

✓ Η **γαρίδα** είναι ένα μικρό ζώο με μαλακό όστρακο που ζει στη θάλασσα. Έχει ουρά, τέσσερα ζευγάρια πόδια και κεραίες. Είναι ροζ και τις τρώμε, γιατί έχουν πολύ νόστιμο κρέας.

✓ «Ήθελα να κοιμηθώ αλλά δεν τα κατάφερα, το μάτι μου ήταν **γαρίδα** όλο το βράδυ», είπε ο Κώστας.

♦ **γαριδάκι**

🎵 γα-ρί-δα
 🖋️ 'η θάλασσα'

γαριδάκι [το] ουσιαστικό (γαριδάκια)

✓ Τα **γαριδάκια** είναι αλμυρές μπουκιές σε σχήμα γαρίδας που αρέσουν πολύ στα παιδιά.
 ♦ **γαρίδα** 🎵 γα-ρι-δά-κι
 🖋️ 'το πάρτι'

γαρίφαλο [το] ουσιαστικό (γαρίφαλα)

✓ Το **γαρίφαλο** είναι ένα ροζ, κόκκινο ή άσπρο λουλούδι που μυρίζει πολύ όμορφα. ♦ Το φυτό που κάνει γαρίφαλα είναι η **γαριφαλιά**. 🎵 γα-ρί-φα-λο
 🖋️ 'τα λουλούδια'

γάτα [η] ουσιαστικό (γάτες)

✓ Η **γάτα** είναι ένα μικρό ζώο με τέσσερα πόδια, μαλακή γούνα και μυτερά νύχια. Έχει μικρά μυτερά αυτιά και μουστάκια και όταν φωνάζει, **νιαουρίζει**.
 ♦ Το **γατάκι** είναι το μωρό της γάτας. 🎵 γά-τα
 🖋️ 'το αγρόκτημα'

γδάρισμο [το] ουσιαστικό (γδαρισμάτα)

→ γδέρνω

γδέρνω, **γδέρνομαι** ρήμα (έγδαρα, θα γδάρω)

- ☑ Όταν **γδέρνεις** το χέρι σου, του κάνεις γρατσουνιές. ✍ *Η Αθηνά έπεσε από το ποδήλατο κι έγδαρε το γόνατό της.* ○ γρατσουνώ
- ✓ Όταν ο χασάπης **γδέρνει** ένα ζώο, του βγάζει το δέρμα. ◇ *Το γδάρισμα είναι το σημάδι που έχουμε στο σώμα μας, όταν γδερνόμαστε.*
- γρατσουνιά 🎵 γδέρ-νω

γδύνω, **γδύνομαι** ρήμα (έγδυσα, θα γδύσω)

- ☑ Όταν **γδύνεις** κάποιον, του βγάζεις όλα του τα ρούχα, τον αφήνεις γυμνό. Όταν **γδύνεσαι**, βγάζεις όλα τα ρούχα σου.
- ✍ *Η Αθηνά έγδυσε όλες της τις κούκλες για να πλύνει τα ρούχα τους.*
- ξεντύνω ◇ **γδύσιμο**
- 🎵 γδύ-νω

γεια επιφώνημα

- ☑ Όταν θέλουμε να χαιρετήσουμε κάποιον, λέμε «**γεια**», «**γεια σου**». Λέμε «**γεια σας**», όταν χαιρετάμε κάποιον μεγαλύτερο.
- ✓ Όταν κάποιος έχει αγοράσει κάτι καινούριο του λέμε «**με γεια**».
- ✍ *«Με γεια το καινούριο φόρεμα Αθηνά!» είπε η Ελένη.* 🎵 γεια

γείτονας [ο], **γειτόνισσα** [η] ουσιαστικό (γείτονες, γειτόνισσες)

- ☑ **Γείτονάς** σου είναι αυτός που μένει κοντά σου, στον ίδιο δρόμο. Βλέπεις συχνά τους **γειτόνές** σου βγαίνοντας από το σπίτι σου.
- ◇ *Η γειτονιά σου είναι η περιοχή*

- Είμαι το αντίθετο του αδειάζω.
Τι κάνω;

όπου βρίσκεται το σπίτι σου μαζί με τα γύρω σπίτια και τα μαγαζιά.

🎵 γεί-το-νας

γειτονιά [η] ουσιαστικό (γειτονιές)

→ γείτονας

γέλιο [το] ουσιαστικό (γέλια) → γελώ

γελώ και **γελάω** (γέλασα, θα γελάσω)

- ☑ Όταν **γελάς**, δείχνεις πως είσαι χαρούμενος ή πως βρίσκεις κάτι πολύ διασκεδαστικό, πολύ αστείο. Όταν **γελάς**, ακούγεται το γέλιο σου. ✍ *Οι γονείς του Κώστα πηγαίνουν συχνά σε κωμωδίες για να γελάσουν.* ● κλαίω
- ◇ *Το γέλιο είναι ο ήχος που βγάζεις, όταν γελάς. Ο ήχος αυτός μοιάζει με χα, χα, χα.*
- κλάμα 🎵 γε-λώ

γεμάτος, **γεμάτη**, **γεμάτο** επίθετο

(γεμάτοι, γεμάτες, γεμάτα) → γεμίζω

γεμίζω ρήμα (γέμισα, θα γεμίσω)

- ☑ Όταν **γεμίζεις** κάτι, βάζεις μέσα όσα πιο πολλά πράγματα μπορείς.
- ✍ *Ο Κώστας γέμισε τις τσέπες του με καραμέλες και βγήκε έξω να τις φάει με την Αθηνά.*
- ✓ *Η κοιλιά του Νίκου γέμισε από το πολύ φαγητό. Δεν υπήρχε πια χώρος για τίποτα άλλο.*
- ✓ *Χάλασε το πλυντήριο και το μπάνιο γέμισε νερά. Το μπάνιο είχε πολλά νερά.*
- αδειάζω
- ◇ *Η κοιλιά του Νίκου ήταν γεμάτη*

από το πολύ φαγητό. Δεν μπορούσε να βάλει τίποτα άλλο μέσα. **γεμιστός**

♫ γε-μί-ζω

γεμιστός, γεμιστή, γεμιστό επίθετο

(γεμιστοί, γεμιστές, γεμιστά)

☑ Τα **γεμιστά** μπισκότα έχουν μέσα τους κρέμα με διάφορες γεύσεις.

✓ (σαν ουσιαστικό) Τα **γεμιστά** είναι το αγαπημένο φαγητό του Κώστα.

Είναι λαχανικά, συνήθως ντομάτες, πιπεριές ή κολοκυθάκια που τα έχουμε ανοίξει, έχουμε βάλει μέσα τους ρύζι ή κιμά και τα έχουμε μαγειρέψει στο φούρνο ή στην κατσαρόλα. ♦ **γεμίζω**

♫ γε-μι-στός

γενέθλια [τα] ουσιαστικό

☑ Στα **γενέθλια** γιορτάζουμε τη μέρα που γεννηθήκαμε. ♫ γε-νέ-θλι-α

γενειάδα [η] ουσιαστικό (γενειάδες)

☑ **Γενειάδα** είναι τα μακριά γένια.

✍ Οι επτά νάνοι έχουν άσπρη **γενειάδα**. ♦ **γένι** ♫ γε-νεί-α-δα

γένι [το] ουσιαστικό (γένια)

☑ Οι άντρες έχουν **γένια**. Είναι οι τρίχες που φυτρώνουν στα μάγουλα και στο σαγόνι τους.

Για να μη μεγαλώσουν, ξυρίζονται σχεδόν κάθε μέρα.

♦ **γενειάδα**

♫ γέ-νι

γενναίος, γενναία, γενναίο επίθετο

(γενναίοι, γενναίες, γενναία)

☑ Όταν κάποιος είναι **γενναίος**, δε φοβάται τίποτα, όταν θέλει να κάνει κάτι, έχει θάρρος. ✍ Ο Ίγκλι είναι πολύ **γενναίο** παιδί. Πήγε μόνος του

στον κύριο Μιχάλη και του είπε ότι αυτός έσπασε κατά λάθος το τζάμι

του. ○ θαρραλέος

● δειλός ♫ γεν-ναί-ος

γέννηση [η] ουσιαστικό (γεννήσεις)

→ γεννώ

γεννώ, γεννιέμαι ρήμα (γέννησα, θα γεννήσω)

☑ Όταν μία γυναίκα **γεννάει**, φέρνει στον κόσμο το μωρό της.

✍ Η θεία Κατερίνα **γέννησε** ένα όμορφο αγοράκι.

✓ Το μωρό **γεννήθηκε** στις έξι το πρωί. ♦ Η **γέννηση** του μωρού της θείας Κατερίνας έφερε μεγάλη χαρά στο σπίτι τους. ● θάνατος **γενέθλια**

♫ γεν-νώ

γεράκι [το] ουσιαστικό (γεράκια)

☑ Το **γεράκι** είναι ένα μεγάλο πουλί που ζει ψηλά στα βουνά, βλέπει πολύ μακριά, έχει μεγάλα νύχια και ράμφος και τρώει μικρά ζώα, όπως ποντίκια ή φίδια.

♫ γε-ρά-κι

γερνώ και **γερνάω** ρήμα (γέρασα, θα γεράσω)

☑ Όταν κάποιος **γερνάει**, μεγαλώνει πάρα πολύ και γίνεται γέρος ή γριά.

♦ **γέρος**, **γριά** ♫ γερ-νώ

γέρνω ρήμα (έγειρα, θα γείρω)

☑ Όταν **γέρνεις**, το σώμα σου πάει προς μία πλευρά, δεξιά ή αριστερά, μπροστά ή πίσω. ✍ Ο Κώστας **έγειρε** πάνω στο τραπέζι κι αποκοιμήθηκε. Ήταν κουρασμένος.

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

✓ Όταν **γέρνεις** κάτι, το κάνεις να πάει προς τα κάτω. *✍ Η Αθηνά **έγειρε** την κανάτα για να βάλει νερό στο ποτήρι της.* 🎵 γέρ-νω

γερός, **γερή**, **γερό** επίθετο (γεροί, γερές, γερά)

☑ Όταν κάποιος είναι **γερός**, έχει δύναμη και δεν αρρωσταίνει εύκολα. *✍ «Να τρως καλά για να είσαι **γερή**» είπε ο γιατρός στην Αθηνά.*

● αδύναμος

✓ Όταν κάτι είναι **γερό**, δε χαλάει εύκολα, αντέχει στο χρόνο και τις δυσκολίες. *✍ Το σπίτι του κυρίου Μιχάλη είναι πολύ **γερό**, δεν έπαθε τίποτα από τους σεισμούς.*

◇ Όταν κρατάς **γερά** κάτι, το κρατάς με δύναμη για να μη σου φύγει. 🎵 γε-ρός

γέρος [ο], **γριά** [η] ουσιαστικό (γέροι, γριές)

☑ Όταν είναι κανείς **γέρος** ή **γριά**, έχει μεγαλώσει πολύ, έχει γεράσει. *✍ Στο χωριό του θείου Αλέκου έχουν μείνει μόνο **γέροι** και **γριές**, οι νέοι έχουν φύγει γι' αλλού.* ● νέος
◇ **γεννώ** 🎵 γέ-ρος

γεύμα [το] ουσιαστικό (γεύματα)

☑ Το **γεύμα** είναι το φαγητό που τρώμε, όταν καθόμαστε στο τραπέζι. Τα **γεύματα** της ημέρας είναι το πρωινό, το μεσημεριανό και το βραδινό. Συνήθως το βραδινό το λέμε **δείπνο**. Τα παιδιά χρειάζονται και απογευματινό **γεύμα**.

◇ **γεύση** 🎵 γεύ-μα

γεύση [η] ουσιαστικό (γεύσεις)

☑ Η **γεύση** είναι η αίσθηση που μας κάνει να ξεχωρίζουμε τα φαγητά, τα

φρούτα ή τα γλυκά. Το κοτόπουλο δεν έχει την ίδια **γεύση** με το ψάρι, ούτε η φράουλα με το κεράσι.

◇ **γεύμα** 🎵 γεύ-ση

γέφυρα [η] ουσιαστικό (γέφυρες)

☑ Για να περάσουμε από τη μία μεριά ενός ποταμού στην άλλη, περπατάμε πάνω σε μία **γέφυρα**. 🎵 γέ-φυ-ρα

γεωγραφία [η] ουσιαστικό

☑ Στο μάθημα της **γεωγραφίας** μαθαίνουμε πολλά για τη γη, για τους ανθρώπους και τις χώρες τους. ◇ **γη**, **γράφω** 🎵 γε-ω-γρα-φί-α

γεωργός [ο] ουσιαστικό (γεωργοί)

☑ Ο **γεωργός** είναι αυτός που η δουλειά του είναι να καλλιεργεί τη γη. *✍ Ο θεός Αλέκος είναι **γεωργός**, έχει πολλές ελιές και βγάζει πολύ καλό λάδι.* ○ αγρότης ◇ **Ζει τη γεωργική ζωή από κοντά.** **γη** 🎵 γε-ωρ-γός

γη [η] ουσιαστικό

☑ Η **γη** είναι ο πλανήτης όπου ζούμε εμείς οι άνθρωποι και όλα τα ζώα. ○ κόσμος
✓ Η **γη** είναι το χώμα που φυτρώνουν τα δέντρα και τα λουλούδια. ○ χώμα
✓ Η **γη** είναι εκεί που πατάμε. *✍ **Είχε τέτοια τρικυμία στο ταξίδι, που όταν πάτησε στη **γη** ο θεός Αλέκος νόμιζε πως κουνιέται ακόμα.***

○ ξηρά, έδαφος, στεριά

◇ **γήπεδο**, **γεωγραφία**, **γεωργός**
🎵 γη

γήπεδο [το] ουσιαστικό (γήπεδα)

☑ Το **γήπεδο** είναι ο χώρος που παίζουμε διάφορα αθλήματα, όπως ποδόσφαιρο, βόλεϊ και μπάσκετ.

◇ **γη** 🎵 γή-πε-δο

γιαγιά [η] ουσιαστικό (γιαγιάδες)

☑ Η **γιαγιά** σου είναι η μαμά του μπαμπά ή της μαμάς σου και είσαι το εγγόνι της. 🎵 για-για 🗑️ 'η οικογένεια'

γιακάς [ο] ουσιαστικό (γιακάδες)

☑ Ο **γιακάς** ενός πουκάμισου ή άλλου ρούχου είναι το κομμάτι από ύφασμα που βρίσκεται γύρω από το λαιμό. 🗑️ *Ο κύριος Γιάννης σήκωσε το γιακά του παλτού του, γιατί έκανε πολύ κρύο.* 🎵 για-κάς

γιαλός [ο] ουσιαστικό (γιαλοι)

☑ Ο **γιαλός** είναι το κομμάτι της θάλασσας που βλέπουμε από την ξηρά. ○ ακρογιαλιά 🎵 για-λός

γιαούρτι [το] ουσιαστικό (γιαούρτια)

☑ Το **γιαούρτι** είναι γάλα αγελάδας ή πρόβατου που το έχουμε πήξει. Είναι άσπρο και το τρώμε πάντα δροσερό, σκέτο ή με μέλι, ζάχαρη ή φρούτα. 🎵 για-ούρ-τι

γιατρεύω, γιατρεύομαι ρήμα (γιατρέψα, θα γιατρέψω)

☑ Όταν ο γιατρός **γιατρεύει** κάποιον, τον κάνει καλά δίνοντάς του σωστές συμβουλές και φάρμακα.

◇ **γιατρός, ιατρείο**

✓ Όταν **γιατρεύεσαι**, γίνεσαι καλά από μία αρρώστια. ● αρρωσταίνω 🎵 για-τρεύ-ω

γιατρός [ο], [η] ουσιαστικό (γιατροί)

☑ Ο **γιατρός** είναι αυτός που δουλεύει στο ιατρείο του ή στο νοσοκομείο και εξετάζει τους αρρώστους, δηλαδή αυτούς που έχουν προβλήματα υγείας.

◇ **γιατρεύω** 🎵 για-τρός
🗑️ 'στο νοσοκομείο'

-Λέμε και η **γιατρίνα**.

γίγαντας [ο] ουσιαστικό (γίγαντες)

☑ Ένας **γίγαντας** είναι ένας πάρα πολύ ψηλός άνθρωπος. Έχει ύψος πάνω από δύο μέτρα. 🗑️ *Οι παίκτες του μπάσκετ είναι πολύ ψηλοί, μοιάζουν με γίγαντες.* ● νάνος
✓ Οι **γίγαντες** στη μυθολογία ήταν οι γιοι του Ουρανού και της Γης. Ήταν τεράστιοι και πάρα πολύ δυνατοί. 🎵 γί-γα-ντας

γίδα [η] ουσιαστικό (γίδες)

☑ Η **γίδα** είναι ένα ζώο με μακρύ και πυκνό τρίχωμα και κέρατα που σκαρφαλώνει εύκολα στα βράχια και στα βουνά. Τρώμε το κρέας της και πίνουμε το γάλα της. ○ κατσίκα
🎵 γί-δα 🗑️ 'το αγρόκτημα'

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

γίνομαι ρήμα (έγινα, θα γίνω)

☑ Όταν **γίνεσαι** κάτι άλλο, αλλάζεις. Είσαι κάτι που δεν ήσουν πριν.

✍ Ο Ίγκλι **έγινε** κόκκινος από τη ντροπή του, όταν η μπάλα του έσπασε το παράθυρο του κυρίου Μιχάλη.

✓ Το φαγητό θα **γίνει** σε μισή ώρα.

Θα είναι έτοιμο σε μισή ώρα.

✓ Όταν κάτι **γίνεται** κάπου, συμβαίνει εκεί. ✍ «**Το μάθημα σήμερα θα γίνει στην αυλή**» είπε η δασκάλα της Αθηνάς. 🎵 γί-νο-μαι

γινωμένος, γινωμένη, γινωμένο επίθετο (γινωμένοι, γινωμένες, γινωμένα)

☑ Ένα **γινωμένο** φρούτο, είναι ένα φρούτο που είναι έτοιμο να φαγωθεί.

○ ώριμος ● αγίνωτος, άγουρος

◇ **γίνομαι** 🎵 γι-νω-μέ-νος

γιορτάζω ρήμα (γιόρτασα, θα γιορτάσω)

☑ Όταν **γιορτάζεις** κάτι, κάνεις γιορτή για κάτι καλό που σου έχει συμβεί ή για κάτι σημαντικό.

✍ Η ξαδέρφη της κυρίας Μαργαρίτας **γiόρτασε** τον αρραβώνα της κόρης της.

✓ Όταν **γιορτάζεις**, έχεις τη γιορτή σου ή τα γενέθλιά σου.

✍ Ο Κώστας **γιορτάζει** στις 21

Μαΐου. ◇ **γιορτή**

🎵 γιορ-τά-ζω

γιορτή [η] ουσιαστικό (γιορτές)

☑ Όταν κάνεις μία **γιορτή**, καλείς φίλους στο σπίτι για να διασκεδάσετε όλοι μαζί, για να γιορτάσεις κάτι ευχάριστο ή σημαντικό.

✓ Η **γιορτή** σου είναι η μέρα που είναι αφιερωμένη στον άγιο που έχεις τ' όνομά του. ◇ **γιορτάζω**

🎵 γιορ-τή

γιος [ο] ουσιαστικό (γιοι)

☑ Ο **γιος** είναι το αγόρι μίας οικογένειας. ✍ Ο Κώστας είναι ο **γιος** του κυρίου Γιάννη και της κυρίας Μαργαρίτας. ○ αγόρι

🎵 γιος ✍ 'η οικογένεια'

γιοτ [το] ουσιαστικό

☑ Το **γιοτ** είναι ένα μικρό πλοίο που κινείται με πανιά ή με μηχανή κι έχει όλες τις ανέσεις για να κάνει κανείς ευχάριστες διακοπές στη θάλασσα. Δεν έχουμε όλοι **γιοτ**, γιατί είναι πολύ ακριβό. 🎵 γιοτ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

γυρλάντα [η] ουσιαστικό (γυρλάντες)

☑ Με τις **γυρλάντες** στολίζουμε ένα χώρο, όταν γιορτάζουμε κάτι. Οι **γυρλάντες** είναι μακριές χάρτινες, λουλουδένιες ή φωτεινές κορδέλες που στερεώνουμε σε τοίχους, στο χριστουγεννιάτικο δέντρο ή πάνω από πόρτες και παράθυρα.

🎵 γυρ-λά-ντα ✍ 'το πάρτι'

γκάζι [το] ουσιαστικό (γκάζια)

☑ Το **γκάζι** είναι ένα αέριο. Μ' αυτό ζεσταινόμαστε, μαγειρεύουμε κι έχουμε ζεστό νερό. Θέλει μεγάλη προσοχή, γιατί πιάνει εύκολα φωτιά.

✍ Ο κύριος Μιχάλης έχει κουζίνα με **γκάζι**.

✓ Όταν πατάς **γκάζι**, κάνεις το αυτοκίνητο να τρέξει πιο γρήγορα.

🎵 γκά-ζι

γκαράζ [το] ουσιαστικό

☑ Το **γκαράζ** είναι ο κλειστός χώρος όπου αφήνουμε το αυτοκίνητο, όταν δεν το χρησιμοποιούμε.

✍ Ο κύριος Γιάννης βάζει το

αυτοκίνητό του
στο **γκαράζ** της
πολυκατοικίας τους.

✓ Όταν το αυτοκίνητό
μας έχει βλάβη, το
πάμε σ' ένα **γκαράζ**
για να το επισκευάσουν.

○ συνεργείο 🎵 γκα-ράζ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό
ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

γκάφα [η] ουσιαστικό (γκάφες)

✓ Όταν κάνεις μία **γκάφα**, λες ή
κάνεις κάτι που δημιουργεί
προβλήματα χωρίς να το θέλεις.

✍ Ο κύριος Μιχάλης κάνει όλο
γκάφες. Προχθές στο γάμο μίας
ανιψιάς του πάτησε το νυφικό της.

○ ανοησία 🎵 γκά-φα

γκολ [το] ουσιαστικό

✓ Στο ποδόσφαιρο βάζουμε **γκολ**,
όταν ρίχνουμε τη μπάλα στα δίχτυα
του τερματοφύλακα της αντίπαλης
ομάδας. 🎵 γκολ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό
ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

γκοφρέτα [η] ουσιαστικό (γκοφρέτες)

✓ Η **γκοφρέτα** είναι ένα τραγανό
μπισκότο με σοκολάτα.

🎵 γκο-φρέ-τα

γκρέιπφρουτ [το] ουσιαστικό

✓ Το **γκρέιπφρουτ** είναι ένα
στρογγυλό κίτρινο φρούτο που
είναι λίγο μεγαλύτερο από το
πορτοκάλι. Είναι ξινό αλλά πλούσιο
σε βιταμίνες, γι' αυτό το τρώμε ή
πίνουμε το χυμό του.

🎵 γκρέιπ-φρουτ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό
ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

γκρεμίζω, γκρεμίζομαι ρήμα (γκρέμισα,
θα γκρεμισώ)

✓ Όταν **γκρεμίζεις** ένα σπίτι ή ένα
άλλο κτίριο, το χαλάς ρίχνοντάς το
κάτω. ✍ Το κύμα **γκρέμισε** το κάστρο
που έχτισαν η Αθηνά και ο Κώστας
στην άμμο.

○ χαλάω, καταστρέφω, ρίχνω

● χτίζω, φτιάχνω

✓ Ο Κώστας έτρεχε και **γκρεμίστηκε**
από τις σκάλες. Έπεσε κάτω.

◇ **γκρεμός** 🎵 γκρε-μί-ζω

γκρεμός [ο] ουσιαστικό (γκρεμοί)

✓ Ο **γκρεμός** είναι μία πολύ
απότομη κατηφόρα στην άκρη ενός
βράχου ή στο βουνό.

◇ **γκρεμίζω**

🎵 γκρε-μός

γκρι επίθετο → γκριζός

γκρίζος, γκριζα, γκριζο επίθετο (γκρίζοι,
γκρίζες, γκριζα)

✓ Όταν κάτι είναι **γκρίζο**, είναι **γκρι**,
δηλαδή είναι ανάμεσα στο μαύρο και
το άσπρο. ○ γκρι 🎵 γκρι-ζος

γκριμάτσα [η] ουσιαστικό (γκριμάτσες)

✓ Όταν κάνεις μία **γκριμάτσα**, το
πρόσωπό σου αλλάζει, γιατί πονάς ή
γιατί θέλεις να κάνεις κάποιον να
φοβηθεί ή να γελάσει.

🎵 γκρι-μά-τσα

γκρίνια [η] ουσιαστικό (γκρίνιες)
→ γκρινιαζώ

γκρινιάζω ρήμα (γκρινιάξα, θα γκρινιαξω)

☑ Όταν **γκρινιάζεις**, παραπονιέσαι και νευριάζεις για ασήμαντα πράγματα. ✍ *Ο Κώστας γκρινιαζε όλη τη μέρα, γιατί έβρεχε και δεν μπόρεσε να παίξει ποδόσφαιρο.*

○ παραπονιέμαι

◇ Όταν γκρινιαζεις πολύ, είσαι **όλο γκρίνια**, είσαι **γκρινιάρης**.

♪ γκρι-νιά-ζω

γκρινιάρης, γκρινιέρα, γκρινιάρικο
επίθετο (γκρινιάρηδες, γκρινιάρες, γκρινιάρικα) → γκρινιαζώ

γλάρος [ο] ουσιαστικό (γλάροι)

☑ Ο **γλάρος** είναι ένα μεγάλο άσπρο πουλί που ζει κοντά στη θάλασσα και ακολουθεί τα πλοία για να βρει τροφή.

♪ γλά-ρος ✍ 'η θάλασσα'

γλάστρα [η] ουσιαστικό (γλάστρες)

☑ Η **γλάστρα** είναι ένα δοχείο όπου βάζουμε χώμα και φυτεύουμε ένα φυτό. ✍ *Η κυρία Μαργαρίτα έχει στη βεράντα της μεγάλες γλάστρες με τριανταφυλλιές.*

♪ γλά-στρα

Δες ατύχημα

γλειφιτζούρι [το] ουσιαστικό (γλειφιτζούρια)

☑ Το **γλειφιτζούρι** είναι μία μεγάλη χρωματιστή καραμέλα που τη γλείφουν τα παιδιά, μέχρι να λιώσει κρατώντας την από ένα ξυλαράκι.

◇ **γλείφω** ♪ γλει-φι-τζού-ρι

✍ 'το πάρτι'

γλείφω, γλείφομαι ρήμα (έγλειψα, θα γλείψω)

☑ Όταν **γλείφεις** κάτι, περνάς τη γλώσσα σου πάνω του.

✍ *Η Αθηνά και η Ελένη έκαναν τη βόλτα τους στην παραλία κι έγλειψαν το παγωτό τους.*

✓ Όταν ένα ζώο **γλείφεται**, περνάει τη γλώσσα του πάνω από το σώμα του. ✍ *Η Ροζαλία γλείφεται πριν κοιμηθεί για να πλυθεί.*

◇ **γλειφιτζούρι** ♪ γλεί-φω

γλέντι [το] ουσιαστικό (γλέντια)

☑ Το **γλέντι** είναι μία μεγάλη γιορτή. Στο γλέντι χορεύουμε και τραγουδάμε. ○ γιορτή ◇ Στο γλέντι γιορτάζουμε, **γλεντάμε**. ♪ γλέ-ντι

γλιστρώ και γλιστράω ρήμα (γλιστρήσα, θα γλιστρήσω)

☑ Όταν **γλιστράς**, φεύγεις από τη θέση σου και προχωράς συνεχώς χωρίς να σηκώνεις τα πόδια σου. Καμιά φορά **γλιστράμε** χωρίς να το θέλουμε και πέφτουμε.

✍ *«Κώστα, πρόσεξε μη γλιστρήσεις έτσι που τρέχεις. Έχει πάγο κάτω»*

είπε η Αθηνά. ♪ γλι-στρώ

γλιτώνω ρήμα (γλίψωσα, θα γλιτώσω)

☑ Όταν **γλιτώνεις** από κάτι, καταφέρνεις να ξεφύγεις από κάτι κακό, επικίνδυνο ή δυσάρεστο.

✍ *Τα παιδιά έτρεξαν γρήγορα μακριά για να γλιτώσουν από τις φωνές του κυρίου Μιχάλη.*

○ ξεφεύγω

✓ Όταν **γλιτώνεις** κάτι ή κάποιον από

κάτι κακό, τον βοηθάς να ξεφύγει από αυτό. Η Αθηνά **γλίτωσε** με **δυσκολία** το **γλυκό** της από τα **δόντια** του **σκύλου** του **κυρίου** **Μιχάλη**.

○ σώζω γλι-τώ-νω

γλυκός, **γλυκιά**, **γλυκό** επίθετο (**γλυκοί**, **γλυκές**, **γλυκά**)

✓ Όταν κάτι είναι **γλυκό**, έχει ευχάριστη γεύση σαν τη ζάχαρη.

 Η κυρία **Μαργαρίτα** πίνει ένα **γλυκό** **καφεδάκι** κάθε **απόγευμα**.

✓ Όταν κάποιος είναι **γλυκός**, είναι πολύ τρυφερός, ζεστός κι ευχάριστος. Η **δασκάλα** της **Αθηνάς** είναι πολύ **γλυκός** **άνθρωπος** και τα **παιδιά** αισθάνονται **όμορφα** **μαζί** της.

✓ (σαν ουσιαστικό) Τρώμε **γλυκό** συνήθως μετά το φαγητό.

 Το **παγωτό** είναι το **αγαπημένο** **γλυκό** του **Κώστα**. γλυ-κός

γλύπτης [ο], **γλύπτρια** [η] ουσιαστικό (**γλύπτες**, **γλύπτριες**)

✓ Ο **γλύπτης** είναι ο καλλιτέχνης που φτιάχνει αγάλματα κι άλλα γλυπτά.

◇ **γλυπτό** γλύ-πτης

γλυπτό [το] ουσιαστικό (**γλυπτά**)

✓ Το **γλυπτό** είναι το έργο ενός γλύπτη. Τα περισσότερα **γλυπτά** στην αρχαία Ελλάδα ήταν από **μάρμαρο**.

◇ **γλύπτης** γλυ-πτό

γλώσσα [η] ουσιαστικό (**γλώσσες**)

✓ Η **γλώσσα** βρίσκεται στο στόμα μας και μας βοηθάει να μιλάμε και να καταλαβαίνουμε τις γεύσεις των φαγητών.

✓ Όταν βγάζεις τη **γλώσσα** σου σε κάποιον, τον κοροϊδεύεις.

✓ Η **γλώσσα** είναι όλες οι λέξεις που

χρησιμοποιούμε για να μιλάμε και να γράφουμε. Χωρίς τη **γλώσσα** δε θα μιλούσαμε ο ένας στον άλλον. Τα ελληνικά, τα αγγλικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα ιταλικά και τα κινέζικα είναι **γλώσσες**. ◇ **γλωσσοδέτης** γλώσ-σα

γλωσσοδέτης [ο] ουσιαστικό (**γλωσσοδέτες**)

✓ Ο **γλωσσοδέτης** είναι μία λέξη ή μία πρόταση που όταν τη λέμε, μπερδεύομαστε. «**Κώστα**, **μπορείς να πεις γρήγορα το γλωσσοδέτη** **‘Ασπρη πέτρα ξεξασπρη κι από τον ήλιο ξεξασπρότερη’;**» ◇ **γλώσσα** γλωσ-σο-δέ-της

γνώμη [η] ουσιαστικό (**γνώμες**)

✓ Όταν λες τη **γνώμη** σου, λες αυτό που εσύ νομίζεις πως είναι σωστό.

 «**Κανείς** δε **ζητάει** τη **γνώμη** μου, **ποτέ** δε **γίνεται** αυτό που **θέλω** **εγώ!**» **είτε** η **Αθηνά** **θυμωμένη**. γνώ-μη

γνωρίζω, **γνωρίζομαι** ρήμα (**γνώρισα**, **θα γνωρίσω**)

✓ Όταν **γνωρίζεις** κάποιον, τον συναντάς για πρώτη φορά.

 Ο **Νίκος** **γνώρισε** τον **Κώστα** στο **σχολείο**.

✓ Όταν **γνωρίζεις** κάποιον που έχει αλλάξει, βρίσκεις τελικά ποιος είναι.

 Η **Αθηνά** δε **γνώρισε** το **Νίκο** **έτσι** που **είχε** **μασκαρευτεί**.

○ αναγνωρίζω

✓ Όταν **γνωρίζεις** κάτι, ξέρεις πολλά γι' αυτό. Ο **κύριος** **Γιάννης** **γνωρίζει** **ιστορία** και **γεωγραφία**. **Έχει** **πολλές** **γνώσεις**. ○ ξέρω

◇ Όταν **γνωρίσεις** κάτι, σου είναι **γνωστό**. Όταν κάποιος έχει πολλές **γνώσεις**, **ξέρει** **πολλά** **πράγματα**.

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

Όταν χαιρέσαι πολύ με τη **γνωριμία** κάποιου, χαιρέσαι που τον γνώρισες.
 🎵 γνω-ρί-ζω

γνώριμος, γνώριμη, γνώριμο επίθετο (γνώριμοι, γνώριμες, γνώριμα)
 ☑️ Όταν κάτι σου είναι **γνώριμο**, το αναγνωρίζεις εύκολα. 🖋️ *Η Αθηνά σήκωσε το τηλέφωνο κι άκουσε τη γνώριμη φωνή του μπαμπά της.*
 ✓ Όταν δύο άνθρωποι είναι **γνώριμοι**, γνωρίζουν ο ένας τον άλλο από παλιά. 🖋️ *Ο κύριος Γιάννης και η μαμά της Ελένης είναι παλιοί γνώριμοι, μεγάλωσαν στην ίδια γειτονιά.* ○ γνωστός
 ◆ **γνωρίζω** 🎵 γνώ-ρι-μος

γνώση [η] ουσιαστικό (γνώσεις)
 → γνωρίζω

γνωστός, γνωστή, γνωστό επίθετο (γνωστοί, γνωστές, γνωστά)
 ☑️ Όταν κάτι είναι **γνωστό**, το ξέρουν κι άλλοι άνθρωποι, όχι μόνο εσύ. Όταν είσαι **γνωστός**, σε ξέρουν πολλοί άνθρωποι.
 🖋️ *Η θεία Κατερίνα είναι γνωστή ζωγράφος.* ○ διάσημος
 ✓ (σαν ουσιαστικό) Όταν κάποιος είναι **γνωστός** σου, τον γνωρίζεις από παλιά. 🖋️ *«Συνάντησα δύο γνωστούς μου από το σχολείο» είπε ο κύριος Γιάννης.* ○ γνώριμος
 ● άγνωστος 🎵 γνω-στός

γοητεία [η] ουσιαστικό → γοητεύω

γοητεύω, γοητεύομαι ρήμα (γοήτεψα/γοήτευσα, θα γοητέψω/γοητεύσω)
 ☑️ Όταν κάτι σε **γοητεύει**, σου αρέσει πολύ και σου δίνει μεγάλη χαρά. Όταν **γοητεύεσαι** από κάτι,

μαγεύεσαι από αυτό, επειδή ξεχωρίζει. 🖋️ *Το βασιλόπουλο γοητεύτηκε από την ομορφιά της Χιονάτης.* ◆ Όταν κάποιος σε γοητεύει, είναι **γοητευτικός**. Κάποιος που έχει **γοητεία**, σε μαγεύει με τη χάρη του. 🎵 γο-η-τεύ-ω

γόμα [η] ουσιαστικό (γόμες)
 ☑️ Η **γόμα** είναι ένα μικρό κομμάτι λάστιχο που σβήνει ό,τι έχεις γράψει σ' ένα χαρτί με μολύβι.
 ○ γομολάστιχα, σβήστρα, σβηστήρα 🎵 γό-μα

γονατίζω ρήμα (γονάπισα, θα γονατίσω)
 → γόνατο

γόνατο [το] ουσιαστικό (γόνατα)
 ☑️ Το **γόνατο** είναι το μέρος του σώματος ανάμεσα στο μπούτι και τη γάμπα. ◆ Όταν **γονατίζεις**, πέφτεις στο ένα ή και στα δύο σου γόνατα.
 🎵 γό-να-το 🖋️ 'το σώμα μας'

γονέας και **γονιός** [ο] ουσιαστικό (γονείς, γονιοί)
 ☑️ Οι **γονείς** σου είναι ο μπαμπάς και η μαμά σου. 🎵 γο-νέ-ας

γοργόνα [η] ουσιαστικό (γοργόνες)
 ☑️ Στα παραμύθια η **γοργόνα** είναι γυναίκα από τη μέση και πάνω και ψάρι από τη μέση και κάτω.
 ✓ Λέμε πως μία γυναίκα μοιάζει με **γοργόνα**, όταν έχει πολύ ωραίο σώμα. 🎵 γορ-γό-να
 🖋️ 'τα παραμύθια'

γορίλας [ο] ουσιαστικό (γορίλες)

✓ Ο **γορίλας** είναι ένας μεγάλος και δυνατός πίθηκος που ζει στα δάση της Αφρικής. Έχει σκούρο τρίχωμα, μακριά χέρια αλλά δεν έχει ουρά.

🎵 γο-ρί-λας 🖋️ 'τα ζώα'

γούνα [η] ουσιαστικό (γούνες)

✓ Η **γούνα** είναι το μαλακό και παχύ τρίχωμα που προστατεύει τα ζώα από το κρύο. Οι αρκούδες, τα κουνέλια και οι γάτες έχουν **γούνα**.

✓ **Γούνα** είναι και το παλτό που φτιάχνουμε από το τρίχωμα ενός ζώου.

◇ Όταν ένα παλτό ή ένα καπέλο είναι **γούνινο**, είναι φτιαγμένο από **γούνα**. 🎵 γού-να

γούοκμαν [το] ουσιαστικό

✓ Το **γούοκμαν** είναι μικρό, φορητό ραδιοκασετόφωνο με ακουστικά για ν' ακούεις μουσική χωρίς να ενοχλείς τους άλλους.

🎵 γουόκ-μαν

γουρλώνω ρήμα (γούρλωσα, θα γουρλώσω)

✓ Όταν **γουρλώνεις** τα μάτια σου, τ' ανοίγεις πολύ από φόβο ή από έκπληξη. 🎵 γουρ-λώ-νω

γουρούνι [το] ουσιαστικό (γουρούνια)

✓ Το **γουρούνι** είναι ένα κατοικίδιο ζώο που έχει ροζ χρώμα, μεγάλη μουσούδα και μικρή, στριφτή ουρά. Τρώει πολύ και είναι πολύ βρόμικο.

Το γουρούνι **γρυλίζει**.

✓ Λέμε ότι κάποιος είναι **γουρούνι**, όταν είναι πολύ βρόμικος ή όταν τρώει πολύ λάιμαργα. 🎵 γου-ρού-νι

🖋️ 'το αγρόκτημα'

γούστο [το] ουσιαστικό (γούστα)

✓ Όταν έχεις καλό **γούστο**, μπορείς να ξεχωρίσεις τα ωραία πράγματα.

🖋️ *Η θεία Κατερίνα έχει καλό γούστο στο ντύσιμο κι αγοράζει ωραία ρούχα.*

✓ Όταν έχεις πολύ **γούστο**, είσαι ευχάριστος ή αστείος.

🖋️ *Η Ροζαλία είχε πολύ γούστο έτσι όπως νιαουρίζει συνέχεια.*

✓ Ο Κώστας και η Αθηνά έχουν τα ίδια **γούστα** στο φαγητό. Και στους δύο αρέσουν τα ίδια φαγητά.

🎵 γού-στο

γραβάτα [η] ουσιαστικό (γραβάτες)

✓ Η **γραβάτα** είναι μία μακρόστενη λουρίδα από λεπτό ύφασμα που τη δένουμε γύρω από το γιακά του πουκάμισου.

🎵 γρα-βά-τα

🖋️ 'τα ρούχα'

γράμμα [το] ουσιαστικό (γράμματα)

✓ **Γράμμα** είναι το κάθε γραπτό σημάδι που έχει μία λέξη.

Η λέξη «γάτα» έχει τα γράμματα **γ, α, τ, α**.

✓ Όταν γράφεις **ένα γράμμα** σε κάποιον, του γράφεις ένα μήνυμα σ' ένα φύλλο χαρτί, το βάζεις σ' ένα φάκελο και το στέλνεις με το ταχυδρομείο.

✓ Αν δεν ξέρεις **γράμματα**, δεν ξέρεις να γράφεις και να διαβάζεις.

◇ Ο ταχυδρόμος ρίχνει τα γράμματα στο **γραμματοκιβώτιο**. Το **γραμματοκιβώτιο** το κολλάμε σ' ένα γράμμα ή ένα δέμα για να δείξουμε ότι έχουμε πληρώσει και ότι μπορούμε να το στείλουμε με το ταχυδρομείο.

🎵 γράμ-μα

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

γραμματοκιβώτιο [το] ουσιαστικό
(γραμματοκιβώτια)
→ γράμμα

γραμματόσημο [το] ουσιαστικό
(γραμματόσημα) → γράμμα

γραμμάριο [το] ουσιαστικό (γραμμάρια)
☑ Με τα **γραμμάρια** μετράμε πόσο ζυγίζει κάτι, δηλαδή πόσο βαρύ είναι. Ένα κιλό έχει χίλια **γραμμάρια**.
🎵 γραμ-μά-ρι-ο

γραμματέας [ο], [η] ουσιαστικό
(γραμματείς)
☑ Ο **γραμματέας** δουλεύει σ' ένα γραφείο, γράφει γράμματα, σηκώνει το τηλέφωνο και κρατάει τα ραντεβού του διευθυντή.
🎵 γραμ-μα-τέ-ας

γραμμή [η] ουσιαστικό (γραμμές)
☑ Τα τετράδιά μας έχουν **γραμμές** για να γράφουμε πάνω τους.
✍ *Η Αθηνά τράβηξε με το μολύβι της μία γραμμή.*
✓ Όταν οι μαθητές μπαίνουν στη **γραμμή**, μπαίνουν σε μία σειρά.
✓ Τα τρένα κινούνται πάνω σε **γραμμές**.
○ ράγες 🎵 γραμ-μή

γραπώνω, **γραπώνομαι** ρήμα
(γράπωσα, θα γραπώσω)
☑ Όταν **γραπώνεις** κάποιον ή κάτι, τον αρπάζεις γρήγορα και δυνατά.
✍ *Ο αστυνομικός γράπωσε τον κλέφτη από το γιακά αλλά εκείνος κατάφερε να ξεφύγει.*
○ αρπάζω 🎵 γρα-πώ-νω

γρασίδι [το] ουσιαστικό (γρασίδια)
☑ **Γρασίδι** είναι το πράσινο χορτάρι που φυτρώνει στα λιβάδια, στους κήπους και τα πάρκα.
○ χόρτο, χορτάρι 🎵 γρα-σί-δι

γρατσουνάω και **γρατσουνίζω**
γρατσουνίζομαι / **γρατσουνιέμαι** ρήμα
(γρατσούνισα, θα γρατσουνίσω)
☑ Όταν **γρατσουνάς** κάποιον, κόβεις ή σκίζεις το δέρμα του με τα νύχια σου ή με κάτι μυτερό.
Οι γάτες και οι τίγρεις είναι ζώα που **γρατσουνούν** με τα μυτερά τους νύχια.
✓ Όταν **γρατσουνάς** κάτι, κάνεις γραμμές πάνω του με κάτι μυτερό.
✍ *«Μη γρατσουνάς το τραπέζι με το μαχαίρι» είπε στο Νίκο ο πατέρας του.*
◇ Μία **γρατσουνιά** είναι ένα μικρό κόψιμο που έγινε από κάτι μυτερό.
🎵 γρα-τσου-νά-ω
-Λέμε και **γρατζουνίζω** και **γρατζουνάω**.

γρατσουνιά [η] ουσιαστικό
(γρατσουνιές) → γρατσουνίζω

γραφείο [το] ουσιαστικό (γραφεία)
☑ Το **γραφείο** είναι ένα τραπέζι με συρτάρια. Πάνω σ' αυτό διαβάσεις, γράφεις κι ακουμπάς τα βιβλία σου.
✓ Όταν κάποιος πηγαίνει στο **γραφείο** του, πηγαίνει στο χώρο ή στο κτίριο όπου δουλεύει.

✍ Η ανιψιά του κυρίου Δημήτρη είναι γραμματέας και κάθε πρωί πηγαίνει στο γραφείο της.

🎵 γρα-φεί-ο

γράφω, γράφομαι ρήμα (έγραψα, θα γράψω)

✔ Όταν **γράφεις**, σχεδιάζεις γράμματα, αριθμούς και λέξεις με μολύβι ή στυλό πάνω σ' ένα χαρτί.

✍ «Θέλω να **γράψω** ένα γράμμα στο θείο Τάκη» είπε η Αθηνά.

✓ «Θα του πεις ότι **γράφηκα** σε μία ομάδα ποδοσφαίρου;» ρώτησε ο Κώστας. Όταν θα πηγαίνω στα μαθήματα και τις προπονήσεις που θα κάνεις; *◇* Όταν έχεις πολύ **γράψιμο**

για το σπίτι, έχεις πολλές ασκήσεις στα μαθήματα του σχολείου. Όταν δίνεις **γραπτές** οδηγίες, τις γράφεις.

🎵 γρά-φω

γρήγορος, γρήγορη, γρήγορο επίθετο (γρήγοροι, γρήγορες, γρήγορα)

✔ Όταν είσαι **γρήγορος**, κάνεις κάτι σε λίγο χρόνο, κινείσαι με μεγάλη ταχύτητα. *✍* «Ο λαγός είναι το πιο **γρήγορο** ζώο. Μέχρι να τον δεις έχει ήδη κρυφτεί» είπε ο θεός Αλέκος.

✓ Όταν κάτι είναι **γρήγορο**, γίνεται σε λίγο χρόνο. *✍* Ο Κώστας έκανε ένα **γρήγορο** διάβασμα και πήγε να παίξει. *●* αργός *◇* Ο Κώστας τελείωσε **γρήγορα** το διάβασμά του.

🎵 γρή-γο-ρος *✍* 'αντίθετα'

γριά [η] ουσιαστικό (γριές) → γέρος

γρίπη [η] ουσιαστικό (γρίπες)

✔ Η **γρίπη** είναι μία κολλητική αρρώστια που φέρνει πυρετό, συνάχι και πόνους στο σώμα και το κεφάλι σου. *🎵* γρί-πη

γροθιά [η] ουσιαστικό (γροθιές)

✔ Όταν σφίγγεις τη **γροθιά** σου, μαζεύεις τα δάχτυλα του χεριού σου και τα κρατάς κλεισμένα σφιχτά.

✍ «Η Χιονάτη πρέπει να πεθάνει» είπε η κακιά μητριά χτυπώντας τη **γροθιά** της στο τραπέζι. *○* μπουνιά

🎵 γρο-θιά

γυαλί [το] ουσιαστικό (γυαλιά)

✔ Το **γυαλί** είναι σκληρό, διάφανο και σπάει εύκολα. *✍* Ο Κώστας έριξε το **βάζο**. Το **βάζο** έσπασε και το πάτωμα γέμισε **γυαλιά**.

✓ Τα **γυαλιά** είναι δύο συνήθως στρογγυλά κομμάτια από γυαλί που τα φοράς στα μάτια σου για να βλέπεις καλύτερα ή πιο καθαρά.

✍ Ο Νίκος φοράει **γυαλιά**, γιατί δε βλέπει καλά κοντά.

✓ Η Αλίκη φοράει **γυαλιά ηλίου** το καλοκαίρι για να προστατεύει τα μάτια της από την ήλιο.

◇ Όταν κάτι είναι **γυάλινο**, είναι φτιαγμένο από γυαλί. *🎵* γυα-λί

γυαλίζω, γυαλίζομαι ρήμα (γυάλισα, θα γυαλίσω)

✔ Η κυρία Μαργαρίτα έτριψε την ασημένια κούπα, μέχρι να **γυαλίσει**. Την έτριψε πολύ, μέχρι να γίνει λαμπερή.

✓ «Τι ωραία που **γυαλίζει** αυτή η κούπα στο φως» είπε η κυρία Μαργαρίτα. Πώς λάμπει έτσι!

◇ «Τι **γυαλιστερή** που είναι!» είπε.

○ λαμπερός «Τι **γυαλάδα** που έχει!»

🎵 γυα-λί-ζω

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

γυαλιστερός, γυαλιστερή, γυαλιστερό
επίθετο (γυαλιστεροί, γυαλιστερές,
γυαλιστερά) → γυαλίζω

γυμνάζω, γυμνάζομαι ρήμα (γύμνασα,
θα γυμνάσω)
☑ Όταν **γυμνάζεις** το σώμα σου ή
γυμνάζεσαι, κάνεις ασκήσεις ή
κάποιο σπορ για να είσαι δυνατός και
υγιής. ✍ *Ο θεός Σταμάτης
γυμνάζεται τρεις φορές την
εβδομάδα. Παίζει τένις.*
✓ Όταν **γυμνάζεις** κάποιον, του
δείχνεις πώς να κάνει γυμναστική.
✍ *Η γυμνάστρια στο σχολείο της
Αλίκης γυμνάζει τους μαθητές
βάζοντάς τους να τρέξουν στην αυλή.
Στη συνέχεια κάνουν γυμναστικές
ασκήσεις. Το χειμώνα όμως που κάνει
κρύο κάνουν γυμναστική μέσα στο
γυμναστήριο.* ◆ γυμναστική,
γυμναστής, γυμναστήριο
🎵 γυ-μνά-ζω

γυμνάσιο [το] ουσιαστικό (γυμνάσια)
☑ Όταν πηγαίνεις στο **γυμνάσιο**,
πηγαίνεις στο σχολείο για παιδιά από
12 μέχρι 15 χρονών. Το **γυμνάσιο**
είναι μετά το δημοτικό και πριν από το
λύκειο. 🎵 γυ-μνά-σι-ο

γυμναστήριο [το] ουσιαστικό
(γυμναστήρια) → γυμνάζω

γυμναστής [ο], γυμνάστρια [η]
ουσιαστικό (γυμναστές, γυμνάστριες)
→ γυμνάζω

γυμναστική [η] ουσιαστικό
→ γυμνάζω

γυμνός, γυμνή, γυμνό επίθετο (γυμνοί,
γυμνές, γυμνά)

☑ Όταν κάνουμε μπάνιο, είμαστε
γυμνοί. Δε φοράμε ρούχα.
✓ «Μα πώς τριγυρνάς έτσι **γυμνή** με
τόσο κρύο έξω;» ρώτησε η κυρία
Μαργαρίτα την Αθηνά που φορούσε
μόνο ένα ποικαμισάκι. Ελαφρά
ντυμένη.
✓ «Τι να πουν οι φτωχοί ζητιάνοι που
τριγυρνούν στην πόλη **γυμνοί** και
πεινασμένοι» απάντησε εκείνη.
Φτωχικά ντυμένοι. 🎵 γυ-μνός

γυναίκα [η] ουσιαστικό (γυναίκες)
☑ Όταν ένα κορίτσι μεγαλώνει,
γίνεται **γυναίκα**. Η μαμά, η γιαγιά
και η θεία είναι **γυναίκες**.
✓ Η μητέρα σου είναι η **γυναίκα** του
πατέρα σου, δηλαδή εκείνη που
παντρεύτηκε. ✍ *Η γυναίκα του
κυρίου Γιάννη είναι η κυρία
Μαργαρίτα.* ● άντρας ◆ **γυναικίος**
🎵 γυ-ναί-κα

γυρεύω ρήμα (γύρεψα, θα γυρέψω)
☑ Όταν **γυρεύεις** κάτι, το ζητάς.
✍ *Η Αθηνά γύρεψε από τον Κώστα
ένα στιλό αλλά εκείνος δεν της έδωσε,
γιατί ήταν θυμωμένος μαζί της.*
✓ Όταν **γυρεύεις** κάποιον,
προσπαθείς να τον βρεις.
✍ *Η Αθηνά γυρεύει όλη τη νύχτα τη
Ροζαλία, αλλά δεν μπορεί να τη βρει
πουθενά.* 🎵 γυ-ρεύ-ω

γυρίζω και γυρνώ, γυρνάω ρήμα (γύρισα,
θα γυρίσω)
☑ Η γη **γυρίζει** γύρω από τον ήλιο.
Κάνει έναν κύκλο γύρω από τον ήλιο.
✓ Όταν **γυρίζεις** κάτι, το κινείς
κάνοντας έναν κύκλο. ✍ *Η Αλίκη
γύρισε το κλειδί στην κλειδαριά κι η
πόρτα άνοιξε.*
✓ Όταν **γυρίζεις**, έρχεσαι πάλι πίσω

εκεί που ήσουν πριν.

✍️ *Θα γυρίσει ποτέ ο θεός Αλέκος στην Αθήνα ή θα μείνει για πάντα στο χωριό;* ○ επιστρέφω

✓ Η θεία Κατερίνα θα **γυρίσει** πίσω το μπλουζάκι που της έκαναν δώρο, γιατί της είναι μικρό.

Θα το δώσει πίσω. ○ επιστρέφω

✓ Ο θεός Τάκης **γύρισε** σ' όλα τα μαγαζιά για να βρει ένα δώρο για την Αλίκη και τη θεία Έλλη.

Πήγε σ' όλα τα μαγαζιά εδώ κι εκεί.

🎵 γυ-ρί-ζω

γύρος [ο] ουσιαστικό (γύροι)

☑️ Το ελικόπτερο έκανε **γύρους** πάνω από την πόλη. Έκανε κύκλους.

✓ Όταν τρώω **γύρο**, τρώω κομμάτια από χοιρινό κρέας που έχουν ψηθεί σε μία σούβλα που γυρίζει.

◇ **γυρίζω** 🎵 γύ-ρος

γύρω επίρρημα

☑️ Όταν κάτι είναι **γύρω** μας, είναι σ' έναν κύκλο κοντά ή μακριά από μας.

✍️ *Ο δρόμος περνάει **γύρω** από το χωριό του θείου Αλέκου.*

✓ Όταν κάτι γίνεται **γύρω** στις εννιά, γίνεται περίπου εκείνη την ώρα.

🎵 γύ-ρω

γύφτος [ο], **γύφτισσα** [η] ουσιαστικό (γύφτοι, γύφτισσες)

☑️ Οι **γύφτοι** είναι μία ομάδα ανθρώπων με κοινή καταγωγή και σκούρο συνήθως δέρμα που ταξιδεύουν από μέρος σε μέρος στην Ελλάδα. Αγαπούν πολύ τη μουσική.

○ τσιγγάνος 🎵 γύ-φτος

γύψος [ο] ουσιαστικό (γύψοι)

☑️ Αν σπάσεις το πόδι ή το χέρι σου, το βάζεις στο **γύψο**.

✓ Όταν γεμίζεις κάτι με **γύψο**, βάζεις μέσα του μία άσπρη σκόνη, ανακατεμένη με νερό. Όταν ξεραθεί ο **γύψος**, γίνεται σκληρός. ✍️ *Ο κύριος*

*Γιάννης έκλεισε τις τρύπες που άφησαν τα καρφιά στον τοίχο με **γύψο**.* ◇ *Ένα **γύψινο** άγαλμα είναι φτιαγμένο με γύψο.* 🎵 γύ-ψος

γωνία και **γωνιά** [η] ουσιαστικό

(γωνίες/γωνιές)

☑️ Σε μία **γωνιά** συναντούνται δύο γραμμές. ✍️ *«Ένα τρίγωνο έχει τρεις **γωνιές**»* είπε η δασκάλα στα παιδιά.

✓ Σε μία **γωνιά** της πόλης συναντούνται δύο δρόμοι. Σε μία **γωνιά** του σπιτιού συναντούνται δύο τοίχοι. ✍️ *«**Να βάλω την καινούρια πολυθρόνα σ' αυτή τη γωνιά που είναι άδεια;**»* είπε ο κύριος Γιάννης στη *Μαργαρίτα*.

✓ Η Αθηνά ήταν λυπημένη. Κάθισε σε μία **γωνιά** και δε μιλούσε. Κάθισε μόνη της μακριά απ' όλους.

🎵 γω-νί-α, γω-νιά

Δ δ

δαγκάνα [η] ουσιαστικό (δαγκάνες)
→ αστακός, κάβουρας

δαγκώνω, δαγκώνομαι ρήμα (δάγκωσα, θα δαγκώσω)

✓ Όταν **δαγκώνεις** κάτι που τρώγεται, το πιάνεις δυνατά με τα δόντια και το κόβεις.

✓ Όταν ένα ζώο σε **δαγκώνει**, σε πληγώνει με τα δόντια του.

✓ Όταν **δαγκώνεις** το μολύβι ή το στυλό σου, το κρατάς ανάμεσα στα δόντια σου και το σφίγγεις χωρίς όμως να το κόβεις.

◇ Το **δάγκωμα** του σκύλου είναι η πληγή που μας κάνει ο σκύλος, όταν μας δαγκώσει δυνατά με τα δόντια του. 🎵 δα-γκώ-νω

Ο σκύλος **δάγκωσε** το κόκαλο.

δάκρυ [το] ουσιαστικό (δάκρυα)

✓ Τα **δάκρυα** είναι σταγόνες που τρέχουν από τα μάτια σου κάθε φορά που κλαις. ◇ Όταν **δακρύζεις**, είσαι λυπημένος και από τα μάτια σου τρέχουν δάκρυα. 🎵 δά-κρυ

δακρύζω ρήμα (δάκρυσα, θα δακρύσω)
→ δάκρυ

δανείζω, δανείζομαι ρήμα (δάνεισα, θα δανείσω)

✓ Όταν **δανείζεις** κάτι σε κάποιον, του δίνεις κάτι δικό σου με την υπόσχεση να σου το δώσει πίσω ύστερα από λίγο καιρό. ✍️ *Ο Νίκος δάνεισε το στυλό του στον Κώστα, επειδή εκείνος ξέχασε το δικό του.*

✓ Όταν **δανείζεσαι** κάτι από κάποιον, παίρνεις κάτι και υπόσχεσαι να το επιστρέψεις. ◇ Όταν κάτι είναι **δανεικό**, δεν είναι δικό σου αλλά το έχεις πάρει από κάποιον άλλο και θα του το επιστρέψεις ύστερα από λίγο. Αν ζεις με **δανεικά**, παίρνεις χρήματα από άλλους με την υπόσχεση ότι θα τα επιστρέψεις. 🎵 δα-νεί-ζω

δαντέλα [η] ουσιαστικό (δαντέλες)

✓ Η **δαντέλα** είναι ένα λεπτό όμορφο πλεχτό με τρύπες, φτιαγμένο από κλωστές μεταξιού ή βαμβακιού.

Δαντέλα είναι και το λεπτό κεντημένο ύφασμα που έχουν οι νυχτικίες, οι μπλούζες, οι φούστες, τα φορέματα και τα πουκάμισα.

🎵 δα-ντέ-λα

δάπεδο [το] ουσιαστικό (δάπεδα)

✓ Όταν περπατάς στο **δάπεδο**, περπατάς στο πάτωμα. ✍️ *Η Αθηνά έστρωσε ένα χρωματιστό χαλί στο δάπεδο του δωματίου της.*

🎵 δά-πε-δο

δάσκαλος [ο], **δασκάλα** [η] ουσιαστικό (δασκαλοι, δασκάλες)
 ✓ Ένας **δάσκαλος** βοηθά τους ανθρώπους να μάθουν κάτι ή τους δείχνει πώς να κάνουν κάτι.
 ✎ *Η Αλίκη πηγαίνει σε δάσκαλο χορού για να μάθει να χορεύει.*
 ✓ Η **δασκάλα** μαθαίνει στα παιδιά του δημοτικού σχολείου πώς να διαβάζουν και να γράφουν.
 🎵 δά-σκα-λος ✎ 'στο σχολείο'

δάσος [το] ουσιαστικό (δάση)
 ✓ Το **δάσος** είναι ένα μεγάλο μέρος με πολλά δέντρα που μεγαλώνουν μαζί το ένα κοντά στο άλλο.
 🎵 δά-σος

δάχτυλο και **δάκτυλο** [το] ουσιαστικό (δάχτυλα)
 ✓ Τα χέρια και τα πόδια μας καταλήγουν σε πέντε **δάχτυλα**.
 🎵 δά-χτυ-λο
 ✎ 'το σώμα μας'

δαχτυλίδι [το] ουσιαστικό (δαχτυλίδια)
 ✓ Το **δαχτυλίδι** μοιάζει με ασημένιο ή χρυσό κύκλο και το φοράμε στο δάχτυλο. 🎵 δα-χτυ-λί-δι **Δες κόσμημα**

δειλία [η] ουσιαστικό → δειλός

δειλός, **δειλή**, **δειλό** επίθετο (δειλοί, δειλές, δειλά)
 ✓ Αν είσαι **δειλός**, αποφεύγεις κάτι δύσκολο, επικίνδυνο ή κουραστικό, επειδή φοβάσαι. ✎ *Ο Κώστας είναι δειλός και φοβάται να πάει στον οδοντίατρο.* ● θαρραλέος, γενναίος
 ◆ Όταν ανοίγεις **δειλά** την πόρτα, **διστάζεις** προτού την ανοίξεις. Όταν

κάποιοι είναι **δειλός**, όλα τα κάνει με **δειλία**. 🎵 δει-λός

δείπνο [το] ουσιαστικό (δείπνα)
 ✓ Το **δείπνο** είναι το τελευταίο γεύμα της μέρας. 🎵 δει-πνο

δείχνω, **δείχνομαι** ρήμα (έδειξα, θα δείξω)
 ✓ Όταν **δείχνεις** κάπου, σηκώνεις το δάχτυλό σου προς τα εκεί που θέλεις να δουν οι άλλοι. ✎ *Ο Κώστας έδειξε με το δάχτυλό του ένα σπίτι που είχε καεί στη γειτονιά του.*
 ✓ Όταν **δείχνεις** κάτι σε κάποιον, τον αφήνεις να το δει. ✎ *Ο Κώστας ήταν πολύ χαρούμενος με το καινούριο του ρολόι κι όλο το έδειχνε στην Αθηνά.*
 ✓ Όταν **δείχνεις** σε κάποιον πώς να κάνει κάτι, το κάνεις εσύ για σε δει και να το μάθει κι εκείνος. ✎ *Η κυρία Μαργαρίτα έδειξε στην Αθηνά πώς να μαγειρεύει μακαρόνια.*
 ◆ **Οι δείκτες** του ρολογιού **δείχνουν** την ώρα. 🎵 δει-χνω

δελφίνι [το] ουσιαστικό (δελφίνια)
 ✓ Τα **δελφίνια** είναι μεγάλα, έξυπνα και ήμερα ζώα της θάλασσας με μυτερή μουσούδα και σώμα ψαριού.
 ✓ Όταν κάποιος κολυμπάει σαν **δελφίνι**, είναι πολύ καλός κολυμβητής.
 ✓ Το ιπτάμενο **δελφίνι** είναι ένα πολύ γρήγορο πλοίο. 🎵 δελ-φί-νι
 ✎ 'η θάλασσα'

δέμα [το] ουσιαστικό (δέματα)
 ✓ Όταν φτιάχνεις ένα **δέμα**, τυλίγεις κάτι μέσα σ' ένα χαρτί και το δένεις.
 ✎ *Ο ταχυδρόμος κρατούσε τρία μεγάλα δέματα για την Αθηνά. Της τα είχε στείλει η Αλίκη από την Κρήτη.*
 🎵 δέ-μα

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

δέντρο [το] ουσιαστικό (δέντρα)

☑ Το **δέντρο** είναι ένα ψηλό φυτό με ξύλινο κορμό, κλαδιά και φύλλα.
✓ Το χριστουγεννιάτικο **δέντρο** είναι ένα αληθινό ή ψεύτικο έλατο που το στολίζουμε τα Χριστούγεννα με πολύχρωμες μπάλες και φωτάκια.
🎵 δέ-ντρο

✓ Από το **δέρμα** των ζώων φτιάχνουμε ρούχα, παπούτσια και τσάντες. ○ πετσί ◇ Όταν κάτι είναι **δερμάτινο**, είναι φτιαγμένο από το δέρμα ενός ζώου. **Δερμάτινα** είναι τα μπουφάν, τα παπούτσια, οι ζώνες, τα γάντια και οι τσάντες. 🎵 δέρ-μα

δένω, δένομαι ρήμα (έδεσα, θα δέσω)

☑ Όταν **δένεις** κάτι, περνάς γύρω του σκοινί και κάνεις κόμπο ή φιόγκο.
✍ *Ο Κώστας έσκυψε να δέσει τα κορδόνια του.*
✓ Όταν **δένεις** κάποιον, περνάς σκοινί γύρω του και το τραβάς σφιχτά.
✓ Όταν **δένεις** ένα τραύμα, το φροντίζεις και περνάς γύρω του επίδεσμο. ◇ **δέσιμο** 🎵 δέ-νω

δέρνω, δέρνομαι ρήμα (έδειρα, θα δείρω)

☑ Όταν **δέρνω** κάποιον, τον χτυπάω ξανά και ξανά για να πονέσει.
✍ *Κάποιος έδειρε το σκύλο του κυρίου Μιχάλη, επειδή γάβγιζε πολύ. Ο κύριος Μιχάλης ήταν πολύ θυμωμένος.* ○ χτυπάω 🎵 δέρ-νω

δεξιός, δεξιά, δεξιό και δεξής, δεξιά, δεξί

επίθετο (δεξιοί, δεξιές, δεξιά)
☑ **Δεξιός** είναι αυτός που βρίσκεται αντίθετα από το μέρος της καρδιάς.
✍ *Η Κοκκινোসκουφίτσα κρατούσε στο δεξί της χέρι ένα καλάθι.*
● αριστερός ◇ Όταν κάτι βρίσκεται **δεξιά**, βρίσκεται στη δεξιά πλευρά.
● αριστερά 🎵 δε-ξι-ός

δεσποινίδα και δεσποινίς [η]

ουσιαστικό (δεσποινίδες)
☑ Η **δεσποινίδα** είναι μία νέα κοπέλα που δεν έχει παντρευτεί ακόμη.
✍ *Η Αλίκη είναι μία μικρή δεσποινίδα.*
🎵 δε-σποι-νί-δα

δέρμα [το] ουσιαστικό (δέρματα)

☑ Το **δέρμα** είναι αυτό που καλύπτει όλο το σώμα των ανθρώπων και των ζώων. Είναι το εξωτερικό μέρος του σώματός τους. ✍ *Οι Κινέζοι έχουν κίτρινο δέρμα, ενώ οι Ινδιάνοι κόκκινο.*

δέχομαι ρήμα (δέχτηκα, θα δεχτώ)

☑ Όταν **δέχεσαι** κάτι, παίρνεις κάτι που σου δίνουν. ✍ *Ο θεός Σταμάτης δέχτηκε πολλά δώρα στη γιορτή του.*
✓ Όταν **δέχεσαι** να κάνεις κάτι, συμφωνείς ή λες ναι. ✍ *Η Χιονάτη δέχτηκε την πρόταση γάμου που της έκανε ο πρίγκιπας.* ● αρνούμαι
🎵 δέ-χο-μαι

δηλητηριάζω, δηλητηριάζομαι ρήμα

(δηλητηρίασα, θα δηλητηριάσω)
→ δηλητήριο

δηλητήριο [το] ουσιαστικό (δηλητήριο)

☑ Το **δηλητήριο** είναι κάτι επικίνδυνο που αν το καταπιούμε, μας κάνει κακό ή μας σκοτώνει.
✍ *Το φίδι και η αράχνη ρίχνουν το*

δηλητήριό τους, όταν σε τσιμπήσουν.
 Το μανιτάρι είναι ένα φυτό που μπορεί να έχει **δηλητήριο**. ○ φαρμάκι
 ◇ Η κακιά βασίλισσα **δηλητηρίασε** τη Χιονάτη μ' ένα μήλο.
 ○ φαρμακώνω ♪ δη-λη-τή-ρι-ο

δήμαρχος [ο], [η] ουσιαστικό (δήμαρχοι)
 ✓ Ο **δήμαρχος** είναι κάποιος που τον ψηφίζουμε για να φροντίζει για την καθαριότητα, την ασφάλεια και τις ανάγκες μίας πόλης. ◇ **δήμος, δημοτικός** ♪ δή-μαρ-χος
 –Λέμε και η **δημαρχίνα**.

δημητριακό [το] ουσιαστικό (δημητριακά)
 ✓ Τα **δημητριακά** είναι φυτά όπως το σιτάρι, το καλαμπόκι, η **βρόμη**, το **κριθάρι** και η **σίκαλη**. Δίνουν σπόρους που τους τρώνε και οι άνθρωποι και τα ζώα.
 ✓ **Δημητριακά** είναι και τα λεπτά κομματάκια από σιτάρι που τρως για πρωινό μαζί με γάλα. ○ κορν φλέικς ♪ δη-μη-τρι-α-κά

δημιουργώ ρήμα (δημιούργησα, θα δημιουργήσω)
 ✓ Όταν **δημιουργείς** κάτι, φτιάχνεις κάτι που πριν δεν υπήρχε. ✍ *Η θεία Κατερίνα **δημιούργησε** έναν πολύ όμορφο πίνακα.* ◇ Όταν **δημιουργείς** κάτι, είσαι ο **δημιουργός** του.
 ♪ δη-μι-ουρ-γώ

δημοκρατία [η] ουσιαστικό (δημοκρατίες)
 ✓ Όταν σε μία χώρα έχουμε **δημοκρατία**, ο λαός ψηφίζει αυτούς που θέλει να τον κυβερνήσουν και ο καθένας λέει ελεύθερα τη γνώμη του.
 ◇ **δήμος** ♪ δη-μο-κρα-τί-α

δήμος [ο] ουσιαστικό (δήμοι)
 ✓ Ο **δήμος** φροντίζει για όλα τα πράγματα σε μία πόλη ή σ' ένα χωριό. Σ' ένα **δήμο** ο δήμαρχος παίρνει αποφάσεις μαζί με άλλους ανθρώπους. ✍ *Ο **δήμος** Αθηναίων αποφάσισε να στολίσει την πόλη με πολύχρωμα λαμπάκια για τα Χριστούγεννα.* ◇ **δημοτικός, δήμαρχος**, ♪ δή-μος

δημοσιογράφος [ο], [η] ουσιαστικό (δημοσιογράφοι)
 ✓ Ο **δημοσιογράφος** είναι κάποιος που γράφει άρθρα σε μία εφημερίδα ή που δίνει πληροφορίες στην τηλεόραση ή το ραδιόφωνο.
 ◇ **δήμος, γράφω** ♪ δη-μο-σι-ο-γρά-φος

δημόσιος, **δημόσια**, **δημόσιο** επίθετο (δημόσιοι, δημόσιες, δημόσια)
 ✓ Όταν κάτι είναι **δημόσιο**, μπορούν να το χρησιμοποιήσουν όλοι.
 ✍ *Στη γειτονιά της Αθηνάς υπάρχει μία **δημόσια** βιβλιοθήκη για όλους τους Αθηναίους.*
 ✓ Όταν ένα σχολείο είναι **δημόσιο**, ανήκει στο κράτος. ● ιδιωτικός
 ◇ **δήμος, δημοσιότητα** ♪ δη-μό-σι-ος

δημοσιότητα [η] ουσιαστικό
 ✓ Όταν έχεις μεγάλη **δημοσιότητα**, είσαι πολύ γνωστός. ◇ **δημόσιος** ♪ δη-μο-σι-ό-τη-τα

δημοτικό και **δημοτικό σχολείο** [το] ουσιαστικό (δημοτικά)
 ✓ Όταν πηγαίνεις στο **δημοτικό**, πηγαίνεις στο σχολείο για παιδιά από έξι μέχρι και δώδεκα χρονών. Το **δημοτικό** είναι μετά το

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

πρωί

μεσημέρι

απόγευμα

βράδυ

